

2007. február 13., kedd

34. hangsúlyozza a tagállamok arra irányuló jogát, hogy alkalmazzák a közelség és az önellátás elvét a vegyes települési hulladékok hasznosítását vagy ártalmatlanítását illetően annak érdekében, hogy ösztönözzék a hulladékgyűjtés és a hulladékégető kapacitás nemzeti szintű terveinek kidolgozását;

*
* *

35. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

P6_TA(2007)0031

A nők szerepe a török társadalmi, gazdasági és politikai életben

Az Európai Parlament állásfoglalása a nők Törökország társadalmi, gazdasági és politikai életében betöltött szerepéről (2006/2214(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság „Bővítési stratégia és a főbb kihívások 2006–2007” című 2006. november 8-i közleményére (COM(2006)0649), és különösen az abban foglalt, Törökország előrehaladásáról szóló jelentésre,
- tekintettel „A 2005-ös bővítésről szóló stratégiai dokumentum” című 2005. november 9-i bizottsági közleményre (COM(2005)0561),
- tekintettel a Törökország csatlakozás felé történő előrelépéséről szóló, 2006. szeptember 27-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel a nőknek a török társadalmi, gazdasági és politikai életben betöltött szerepéről szóló, 2005. július 6-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel a Törökország európai uniós csatlakozási tárgyalásainak 2005. október 3-i megnyitásáról szóló, 2004. december 17-i európai tanácsi határozatra,
- tekintettel a közösségi vívmányokra a nők jogai és a nemek közötti egyenlőség területén,
- tekintettel az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának Rec(2003)3. számú, a nők és férfiak politikai és nyilvános döntéshozatalban való kiegyensúlyozott részvételéről szóló, tagállamokhoz intézett 2003. március 12-i ajánlására,
- tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) otthon végzett munkáról szóló, 1996. évi 177. számú egyezményére,
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság EU-Törökország közös tanácsadó bizottsága által 2006. július 14-én, a törökországi Kayseriben elkészített, „A nők és a foglalkoztatás” című jelentésre,
- tekintettel a török parlament bizottságának a szokásokon alapuló és becsületbeli gyilkosságokról és a nők és gyermekek elleni erőszakról szóló, 2006. évi jelentésére,

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2006)0381.

⁽²⁾ HL C 157. E, 2006.7.6., 385. o.

2007. február 13., kedd

- tekintettel az Európai Emberi Jogi Bíróság 2005. november 10-i ítéletére az iszlám fejkendő felsőoktatási intézményekben való viseléséről szóló török jogszabályokról⁽¹⁾,
  - tekintettel a nőkkel elleni hátrányos megkülönböztetés minden formájának felszámolásáról szóló, 1979. évi ENSZ egyezményre (CEDAW) és annak 1999. évi fakultatív jegyzőkönyvére, amelyek a nemzetközi jog részét képezik, és amelyekhez Törökország 1985-ben, illetve 2002-ben csatlakozott, továbbá tekintettel Törökország alkotmányának 90. cikkére, amely kimondja, hogy a nemzetközi jog elsőbbséget élvez Törökország nemzeti jogával szemben,
  - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
  - tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság jelentésére) (A6-0003/2007),
- A. mivel a közösségi vívmányok átvétele kötelező az EU-hoz való csatlakozásra jelölt országok számára, és mivel a nők jogai és a nemek közötti egyenlőség a közösségi vívmányok részét képezik;
- B. mivel a Bizottság Törökország csatlakozás felé történő előrehaladásáról szóló legutóbbi jelentése, amelyet a fent említett 2005. november 9-i stratégiai dokumentuma tartalmaz, a nők helyzetével kapcsolatban többek között az alábbi főbb területeket jelöli meg: a nők elleni erőszak, különösen a családon belüli erőszak és a becületbeli gyilkosságok, az írástudatlanság magas aránya, a nők alacsony szintű részvétele a parlamentben és a helyi képviselőtestületekben, valamint a nők alacsony munkaerő-piaci részvétele és a nőkkel szemben érvényesülő hátrányos megkülönböztetés a munkaerőpiacon, hiszen a gazdasági függetlenség alapvető fontosságú ahhoz, hogy emancipációjuk lehetővé váljon, és ez a kérdés Törökországot különösen kell, hogy foglalkoztassa;
- C. mivel a Bizottság Törökország csatlakozás felé történő előrehaladásáról szóló, 2006. évi jelentésében megállapította, hogy a nők jogairól szóló jogi keretrendszer általában véve megfelelő, azonban végrehajtása továbbra is kihívást jelent;
1. hangsúlyozza, hogy az emberi jogok tiszteletben tartása, beleértve a nők jogait is, az európai uniós tagság elengedhetetlen feltétele, és kéri a Bizottságot, hogy a Törökországgal folytatott tárgyalások során a nők jogainak kérdése kapjon központi szerepet;
  2. üdvözlöi, hogy megkezdődött a Törökország és az Európai Unió közötti csatlakozási tárgyalások aktív szakasza; sajnálatát fejezi ki azonban amiatt, hogy az elmúlt évben Törökországban lelassultak a reformfolyamatok, és továbbra is fennállnak a nők jogaihoz kapcsolatos problémák;
- A jogszabályok végrehajtása és a koordináció**
3. megjegyzi, hogy a nők jogairól szóló jogi keretrendszer általában véve megfelelő, úgy véli azonban, hogy végrehajtása hiányosságokat mutat; éppen ezért megismétli azon felhívását, hogy teljes mértékben és hatékony módon hajtsák végre a nők jogairól szóló közösségi vívmányokat, különösen az ország szegényebb területein;
  4. sürgeti a török kormányt, hogy gyorsítsa fel a nők jogairól szóló új jogszabályok végrehajtását és biztosítsa, hogy azok teljes mértékben összhangban legyenek a közösségi vívmányok előírásaival, valamint hogy biztosítsa azok hatékony gyakorlati végrehajtását;
  5. hangsúlyozza, hogy a 2005 júniusában hatályba lépett új török büntetőtörvénykönyv jelentősen megerősíti a nők alapvető jogait, azonban a férfiak és a nők egyenlőségéről szóló európai irányelveket még nem teljesen ültették át a nemzeti jogba; aggodalommal tekint a nők jogairól szóló jogszabályok eltörlésére irányuló (sikertelen) kísérletekre;

(¹) *Leyla Şahin kontra Törökország*, 44774/98. sz. beadvány.

2007. február 13., kedd

6. mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Törökország délkeleti részein a lányokat születésükkor nem anyakönyvezik, ami hátráltatja a kényszerházasságok és a becsületbeli bűncselekmények elleni küzdelmet, mivel az áldozatok nem rendelkeznek hivatalos személyazonossággal; sürgeti a török hatóságokat, hogy továbbra is tegyenek meg minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy születésükkor minden török gyermeket anyakönyvezzenek;

7. hangsúlyozza, hogy a török kormánynak fenn kell tartania, valamint ahol szükséges, létre kell hoznia a házasságok országos jogi anyakönyvezési rendszerét annak érdekében, hogy minden férfi és nő teljes körűen élvezhesse a állampolgárságból adódó előnyöket, így hozzáférhessen például az oktatáshoz és az egészségügyi ellátásokhoz, valamint egyenlő esélyekkel léphessen a munkaerőpiacra;

8. üdvözli, hogy Törökországban a nők helyzetével foglalkozó tanácsadó testületet hoztak létre (a továbbiakban: a Testület), amelynek célja a nők jogaival összefüggő állami politikák tervezésével és végrehajtásával kapcsolatos tanácsadás;

9. hangsúlyozza, hogy e Testületbe be kell vonni a szociális partnereket, a nemek közötti egyenlőség kérdésével foglalkozó testületek és nem kormányzati szervezetek képviselőit, valamint a szakszervezetek képviselőit, ami ez idáig nem történt meg, és sürgeti az érintett hatóságokat, hogy használják fel eredményesen e testületet az érintett felek közötti hatékony koordináció megvalósítására;

A civil társadalom

10. megjegyzi, hogy továbbra is aggodalomra ad okot a nem kormányzati szervezetek és a török kormány közötti együttműködés;

11. követeli, hogy azonos módon kezeljenek minden nem kormányzati szervezetet, beleértve a független és autonóm női szervezeteket;

12. úgy véli, hogy Törökország nőjogi ügyekért felelős miniszterének 55 török női szervezet képviselőivel való találkozója, valamint a minisztérium és a nem kormányzati szervezetek közötti strukturáltabb együttműködés és eredményesebb koordináció létrehozására irányuló döntés helyes gyakorlat, amit rendszeres időközönként meg kell ismételni; várakozással tekint e politikai akarat jövőbeni gyakorlati megnyilvánulása elé egyedi kezdeményezések és intézkedések formájában;

13. kéri a Bizottságot és a török kormányt, hogy a hivatalos és állandó struktúrákon és intézményeken keresztül ismerjék el a nem kormányzati nőjogi szervezetek alapvető fontosságú, elengedhetetlen partnerként betöltött szerepét, és vonják be szervezett módon a nem kormányzati szervezeteket az uniós csatlakozási tárgyalásokba, a meghatározott eljárások szerint;

14. kéri a török kormányt, hogy indítson széles körű kampányt, amely a teljes társadalom számára a gazdasági és társadalmi fejlődés előmozdításában szerepet játszó nő képét közvetíti;

15. elismeri, hogy a nőjogi nem kormányzati szervezetek egyre inkább aggódnak, amiért problémákba ütköznek az uniós támogatások elnyerésére irányuló hosszadalmas eljárások során, valamint a támogatást nyert projektek végrehajtása folyamán; megjegyzi, hogy sok nőjogi nem kormányzati szervezet bizonytalan, hogy egyáltalán pályázzon-e, és ennek következtében eszik egy döntően fontos forrástól;

16. üdvözli, hogy létrejött az STGM (A Civil Társadalmi Fejlődés Központja), amely munkájával a civil társadalmi fejlődést segíti elő;

17. kéri a Bizottságot, hogy nyújtson további támogatást, többek között az egyéb segítségnyújtó központok kapacitásának fejlesztése révén;

2007. február 13., kedd

Adatok, eredménymutatók és célok

18. megjegyzi, hogy továbbra sincsenek pontos adatok a nők törökországi helyzetéről, és a meglévő adatok még nem terjednek ki minden, a nők helyzetéhez, szerepéhez és jogaihoz kapcsolódó problémára;
19. e tekintetben üdvözli a török állami statisztikai hivatal 2007 elején elindított kezdeményezését, hogy a társadalmi, kulturális és gazdasági életre vonatkozóan nemek szerinti bontásban nyújt statisztikai adatokat, beleértve a nemek közötti kereseti különbségekre vonatkozó adatokat is;
20. üdvözli az EU és Törökország „A nemek közötti egyenlőség előmozdítása” elnevezésű közös projektjét, melynek célja a résztvevők felkészültségének megerősítése a nők családon belüli erőszaktól történő védelme terén, és üdvözli a projekt részét képező „Nemzeti kutatás a nők elleni erőszak okairól és következményeiről” elnevezésű kezdeményezést, melynek célja a nők elleni erőszakra vonatkozó adatbázis létrehozására;
21. kéri a török kormányt, hogy bocsásson rendelkezésre konkrét és megbízható adatokat a nők körében az írástudatlanság arányára, a nők oktatáshoz való egyenlő hozzáférése, a nők munkaerőpiaci részvételének problémáira, a nők elleni erőszakra, valamint a becsületbeli gyilkosságokra és a kényszerházasságokra vonatkozóan;
22. kéri a Bizottságot, hogy a reformok sebességéről szóló, az Európai Tanács számára készített jelentéseiben határozzon meg világos irányvonalakat, és pontos rövid, közép- és hosszú távú célokat a nők jogaira vonatkozóan;
23. kéri a török kormányt, hogy biztosítsa, hogy valamennyi nő tekintet nélkül anyanyelvére, fajára, etnikumára, bőrszínére, politikai véleményére, meggyőződésére és vallására részt vehessen a nőjogi programokban;
24. aggodalommal veszi tudomásul a Bizottság azon megállapítását, hogy a családvédelmi törvényt csak részben hajtják végre, és felszólítja a török hatóságokat, hogy haladéktalanul, megfelelően és eredményesen hajtsák végre, mivel az hozzájárul a nők családban betöltött szerepének és jogainak védelméhez;

A nők elleni erőszak

25. megjegyzi, hogy a nők elleni erőszak továbbra is probléma, és elítéli a nők elleni erőszak megnyilvánulásait, beleértve a becsületbeli gyilkosságokat, a családon belüli erőszakot, a kényszerházasságokat és a többnejűséget;
26. utal a Bizottság azon megjegyzésére, miszerint az új török büntetőtörvénykönyv rendelkezései ellenére, amely az „becsületbeli gyilkosságokat” az emberölés bűncselekményének súlyosbító körülményeként minősíti, a bírósági ítéletek, ahogy arra a Bizottság rámutat, vegyes képet mutatnak; kéri az igazságszolgáltatási hatóságokat, hogy helyesen és hatékonyan értelmezzék a büntetőtörvénykönyv rendelkezéseit, hogy ez a fajta bűncselekmény elkerülhető legyen és biztosítsák, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények ne vonhassanak maguk után enyhébb büntetést és ne minősülhessenek enyhítő körülménynek;
27. mélyszégyen aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy továbbra is előfordulnak nők által elkövetett öngyilkosságok a család befolyásából kifolyólag, különösen a keleti és a délkeleti régiókban; sürgeti a török hatóságokat, hogy védjék meg a nőket a családjuk által rájuk gyakorolt efféle nyomástól, valamint hogy bocsásson rendelkezésre konkrét és megbízható adatokat a nők körében elkövetett öngyilkosságokra vonatkozóan, különösen e régiók tekintetében;
28. kéri az állami intézményeket (a bíróságokat, a közigazgatást, a rendőrséget, az egészségügyi ellátó rendszert stb.) annak biztosítására, hogy az erőszaknak kitett törökországi nők minden szükséges védelmet megkapjanak;
29. hangsúlyozza, hogy az állami intézményeknek bírósági vizsgálatot kellene kezdeményezniük olyan esetekben, amikor az áldozatoknak nem nyújtottak védelmet és segítséget, és tegyenek erőfeszítéseket a felelősök felelősségének vonása érdekében;

2007. február 13., kedd

30. üdvözlí a miniszterelnök hivatalos körlevelét, amelyet a szokásokon alapuló és becsületbeli gyilkosságokról, valamint a nők elleni erőszakról szóló török parlamenti bizottsági jelentést követően adott ki, és amelyben utasít minden minisztériumot, közintézményt és helyi tisztviselőt, hogy hajtsák végre a nők elleni erőszak kezelése érdekében javasolt megoldásokat; kéri a török kormányt, hogy fogalmazzon meg kötelező érvényű gyakorlati előírásokat e hivatalos körlevél végrehajtására, biztosítson megfelelő költségvetést a szükséges intézkedések megtételéhez és pontosan határozza meg, milyen következményeket von maga után annak elmulasztása;

31. üdvözlí a török belügyminisztérium 2007. január 9-i hivatalos körlevelét, amely cselekvési tervet állít fel a becsületbeli és a szokásokon alapuló bűncselekmények megelőzését célul kitűző politikák koordinálásához, és amely felszólít annak a jogszabálynak szigorú végrehajtására, amely minden 50 000 főnél több lakossal rendelkező településen előírja a menedékkothonok kialakítását, valamint minden városban egy speciális bizottság felállítását annak érdekében, hogy összehangolják a becsületbeli és a szokásokon alapuló bűncselekmények áldozatainak segítésére tett erőfeszítéseket, és amely felszólít az áldozatok számára nyújtott pszichológiai és anyagi támogatást és védelmet biztosító intézkedések meghozatalára;

32. üdvözlí azt a kezdeményezést, amelynek célja a katonai szolgálatot teljesítő katonák oktatása a nők elleni erőszak megelőzéséről, valamint olyan témák felvétele a rendőrtisztai iskolák tantervébe, mint például a nők jogai az emberi jogok részeként, a nemek közötti egyenlőség kérdése, a nők elleni erőszak és a becsületbeli gyilkosságok;

33. felszólítja a török kormányt, hogy általában véve az erőszakot, és különösen a becsületbeli gyilkosságokat kezelje elsődrendű kérdésként, és hozzanak létre speciális, szigorúan őrzött menedékkothonokat, többek között a délkelet-törökországi régióban, hogy a nők számára lakóhelyük közelében álljanak rendelkezésre menedékkothonok; intézkedéseket sürget a Törökország délkeleti részén található ingyenes női tanácsadó központoknak (például a KA-MER) nyújtandó támogatás és segítségnyújtás céljából, olyan gazdasági fejlődést sürget, amely azon régiókban lakó nőkre összpontosít, ahol a nőket fenyegeti az erőszak veszélye; hangsúlyozza, hogy fontos a módszeres nyomozás és a hathatós büntetések kiszabása, éppen ezért fontos az is, hogy képzést biztosítsanak a rendőri és igazságszolgáltatási hatóságok számára a nemek egyenlőségével kapcsolatos kérdések és az erőszak elleni küzdelemre vonatkozóan; hangsúlyozza, hogy a bírókat utasítani kell általában véve az erőszak, de különösen a becsületbeli bűncselekmények, kényszerházasságok és a többnejűség szigorú büntetését elrendelő új jogszabályok alkalmazására, továbbá hangsúlyozza a tanúvédelem fontosságát; sürgeti a török kormányt, hogy kössön külön megállapodást a Bizottsággal a gyermekek, a fiatalok és a nők elleni erőszak megelőzéséről és az azzal szembeni küzdelemről, valamint az áldozatok és veszélyeztetett csoportok védelméről szóló programban (Daphne program) való részvételre vonatkozóan, és erre a célra különítse el a nemzeti költségvetésből a szükséges pénzügyi forrásokat;

34. hangsúlyozza, hogy a nőknek nem csupán védelmet, hanem elsősorban pszichológiai gondozást és tanácsadást kell biztosítani; kéri, hogy biztosítsák ezeket a szolgáltatásokat a nők számára létesített menedékkothonokban, valamint azokban a régiókban, ahol magas a nők körében elkövetett öngyilkosságok és a nők elleni erőszak aránya;

35. kéri a török kormányt, hogy lépjenek szövetségre valamennyi – civil, szociális vagy vallási – társadalmi csoportosulással, olyan kampányok kezdeményezése céljából, amelyek főként a fiatalokra összpontosítanak, és a tudatosságot erősítik azzal kapcsolatban, hogy a nők és gyermekek elleni erőszak az emberi jogok súlyos megsértését jelenti, valamint hogy ellenérzést váltsanak ki az erőszak valamennyi fajtájával szemben;

Menedékkothonok

36. megjegyzi, hogy azok az erőszak áldozatává vált nők számára Törökországban létrehozott menedékkothonok, amelyeknek állítólagos kapacitása 469 fő, és amelyek mindeddig 5512 nőnek nyújtottak segítséget⁽¹⁾, nem felelnek meg a körülbelül 70 milliós lakosság szükségleteinek, mindeközben még az érvényben lévő jogszabályok által előírt szerény lehetőségeket sem valósították meg megfelelően, melynek értelmében az 50 000 lakosnál nagyobb településeken menedékkothont kell létrehozni;

37. felszólítja a török kormányt, hogy biztosítsa a nők számára létrehozott menedékkothonok hatékonyságát, biztonságosságát és megfelelő számát;

⁽¹⁾ Forrás: Nimet Çubukçu, Törökország nőjogi minisztere.

2007. február 13., kedd

38. üdvözli a „183 – Szociális szolgálat a család, a nők, a gyermekek és a fogyatékosok számára” elnevezésű telefonos segélyvonalat, amely az erőszakos cselekedetek bejelentésére szolgál, továbbá üdvözli a 157-es országos sürgősségi segítségnyújtó telefonvonalat, amelyet az emberkereskedelem áldozatai számára hoztak létre, és úgy véli, hogy e segélyvonalak az EU számára is jó példának szolgálhatnak;

39. ismételten felszólítja Törökországot arra, hogy ratifikálja az emberi jogokról szóló európai egyezmény 12. kiegészítő jegyzőkönyvét;

40. kéri a török kormányt, hogy hajtson végre strukturális és személyzeti jellegű fejlesztéseket a nők számára létrehozott menedékházak vonatkozásában, továbbá pótolja azokat a hiányosságokat, melyek panaszra adtak okot;

41. arra ösztönzi a török kormányt, hogy tegyen többet az állami intézmények/helyi hatóságok és a független női szervezetek közötti együttműködés előmozdításáért; sürgeti, hogy biztosítson pénzügyi támogatást a nők számára létrehozott független és autonóm menedékházak számára;

Politikai részvétel

42. megjegyzi, hogy Törökországban túlságosan alacsony a nők politikai részvétele; hangsúlyozza, hogy a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetésre néha az átmeneti pozitív diszkriminációs intézkedések jelentik a legjobb ellenszert, amelyeket többek között a CEDAW is lehetővé tesz, és hogy feltétlenül szükség van a hatalmi és döntéshozói pozícióban lévő női szerepmoделlekre;

43. javasolja intézkedések indítványozását a nők választási listákon való megfelelő képviselésének biztosítására, mert ez a lehető legjobb út Törökországban a nők politikai részvételének rövid távú javítására;

44. felszólítja a törökországi politikai pártokat, hogy fogadjanak el olyan belső szabályokat, amelyek biztosítják a nők jelenlétét az irányító testületekben, valamennyi szinten;

45. sürgeti a török politikai pártokat, hogy a küszöbönálló 2007-es választásoktól kezdődően szerepeltesse több nő jelöltet a választási listákon, biztosítsanak a nőknek megfelelő szerepet a párt hierarchiáján belül, és hívják fel a figyelmet a nők politikai szerepvállalásának fontosságára;

46. mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy még mindig nem hoztak létre a török parlamenten belül nőjogi és esélyegyenlőségi állandó bizottságot; hangsúlyozza, hogy be kell tartani a török kormány és néhány politikai párt által pártprogramjukban tett ígéretet, és hangsúlyozza, hogy amint lehetséges, a bizottságot fel kell állítani;

47. aggodalommal veszi tudomásul a Bizottság észrevételét, miszerint a nőket továbbra is fenyegeti a hátrányos megkülönböztetést alkalmazó gyakorlatok veszélye, ami többek között az országra jellemző magas iskolázatlansági és írástudatlansági aránynak köszönhető, sürgeti a kormányt, hogy biztosítsa a nemek esélyegyenlőségét az oktatáshoz és a munkaerőpiachoz való hozzáférés vonatkozásában, különösen az ország délkeleti részén; ezzel kapcsolatosan intézkedésekre szólít fel az oktatás területén a tanárok nemekkel kapcsolatos kérdésekben való felkészültségének fejlesztése céljából, valamint a lányok oktatási rendszerben való tartása érdekében; továbbá sürgeti az iskolás fiúk és lányok felvilágosítását a férfiak és a nők egyenlő jogai és a nők önmeghatározási jogai vonatkozásában – többek között a nemek közötti egyenlőség foglalkozó iskolai oktatási segédletek révén;

Oktatás

48. megjegyzi, hogy az UNICEF becslései szerint évente 600 000 és 800 000 azoknak a lányoknak a száma, akiket annak ellenére, hogy elérték az iskolaérett életkort, családjuk vagy a logisztikai nehézségek megakadályoznak abban, hogy iskolába járjanak;

2007. február 13., kedd

49. üdvözli a „Lányok, menjünk iskolába” című oktatási kampányt, amelynek eredményeképp 222 800 lányt írtak be iskolába; üdvözli továbbá a „Nemzeti oktatást támogató kampányt”, amely négy év alatt közel ötmillió felnőtthez jutott el, főleg olyan vidéki nőkhöz és lányokhoz, akik nem járhattak iskolába;

50. hangsúlyozza az oktatás fontosságát, és hogy az képes hozzájárulni a nők gazdasági függetlenségéhez; kéri a török hatóságokat, hogy a lányok oktatási rendszerben való megtartása érdekében hozzanak létre nyomon követési rendszert; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az iskolázott nőknek több lehetőségük legyen főiskolára és egyetemre bejutni és olyan tantárgyakat tanulni, mint a pszichológia, amelynek köszönhetően más, visszaélések áldozatául esett nőket segíteni tudnak;

A munkaerő-piaci részvétel

51. megjegyzi, hogy a nők munkaerő-piaci részvételének százalékos aránya továbbra is rendkívül alacsony, nem éri el a 25%-ot sem, ami nagyon alacsony az EU 27 tagállamában tapasztalható 49%-os átlagos női foglalkoztatottsági arányhoz képest, továbbá megjegyzi, hogy a nők foglalkoztatási aránya mintegy 20%-ra csökkent, ezzel szemben részvételük növekszik a nem hivatalos szektorban, ennek oka pedig gyakran abból tevődik össze, hogy a nők nagy számának alacsony a képzettségi szintje, hiányoznak az intézményesített, elterjedt, hozzáférhető és megfizethető, a gyermekek felügyeletével, az idős vagy fogyatékos rokonok gondozásával foglalkozó létesítmények, valamint hogy a társadalomban erős a nemek szerinti munkamegosztás;

52. hangsúlyozza a Bizottság megjegyzését az esélyegyenlőség vonatkozásában, amely szerint szükség van a nemzeti jogszabályok és a közösségi vívmányok összehangolására, különösen a szülői szabadság, az egyenlő fizetések, az munkavállalási esélyek, valamint a törvényileg szabályozott, illetve foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerek terén;

53. a fentiek fényében üdvözli az olyan projekteket, mint például „Az egyenlőség megszilárdítása a foglalkoztatás terén” elnevezésű holland-török közös projekt és „A női vállalkozók támogatása” elnevezésű, küszöbönálló projekt, valamint a Garanti Bank és a KADIGER (Női Vállalkozók Szövetsége) közötti együttműködést, amely a női vállalkozók számára legfeljebb 30 000 USD értékű hitellehetőség és ingyenes képzés biztosítására irányul;

54. kéri a kormányt, hogy hozzon létre testületet vagy testületeket a munkaerőpiacon megvalósuló egyenlő bánásmód elősegítése, elemzése, nyomon követése és támogatása vonatkozásában, ideértve a férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel és a munkakörülmények terén történő végrehajtásáról szóló, 1976. február 9-i 76/207/EGK tanácsi irányelv⁽¹⁾ 8a. cikke szerinti szakképzést is;

55. felszólítja a szociális partnereket és a török kormányt, hogy tegyenek meg minden szükséges lépést a nem hivatalos gazdaságból a hivatalos gazdaságba történő átmenet érdekében; kéri a Bizottságot, hogy kezelje prioritásként ezen erőfeszítések támogatását;

56. kéri a török kormányt, hogy annak megállapítása érdekében, hogy fennáll-e a nemi alapú közvetett hátrányos megkülönböztetés kockázata, bocsásson rendelkezésre pontos adatokat a nőkkal szembeni hátrányos megkülönböztetésre vonatkozóan, beleértve a fejkendőt hordó nők hivatalos munkaerőpiachoz való hozzáférését;

57. kéri a török kormányt, hogy javítsa az otthoni munkát végzők helyzetét, akiknek nagy része nő; ennek fényében sürgeti a török kormányt, hogy ratifikálja az ILO otthon végzett munkáról szóló, fent említett 177. számú egyezményét, és terjessze ki a török munka-törvénykönyvet úgy, hogy annak hatálya kiterjedjen az otthoni munkát végző személyekre is;

58. ismételten felhívja a török kormányt, hogy az EU tagállamaiban jelenleg érvényes gyakorlatnak megfelelően készítsen és hajtson végre meghatározott időkereteket és konkrét célokat tartalmazó nemzeti cselekvési terveket a nőkre és a foglalkoztatásra vonatkozóan;

⁽¹⁾ HL L 39., 1976.2.14., 40. o. A 2002/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 269., 2002.10.5., 15. o.) módosított irányelv.

2007. február 13., kedd

59. kéri a török munkaügyi minisztériumot és a szociális partnereket, hogy vegyék fel politikáikba és a kollektív munkaszerződésekre a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos kérdéseket, és felszólítja a török szakszervezeteket, hogy szakszervezeti tevékenységüket terjesszék ki a nem hivatalos szektorra is, és képezik ki a szakszervezeti képviselőket a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos kérdésekben; e tekintetben üdvözlözi a Türk-İŞ szakszervezeti szövetség kezdeményezéseit;

60. hangsúlyozza a szociális partnerek szerepét a nők jogainak és a gazdasági, társadalmi és politikai életben való részvételének előmozdításában; arra ösztönzi a szociális partnereket, hogy tegyenek többet azért, hogy elősegítsék a nők részvételét a szociális párbeszédet folytató testületekben;

61. úgy határoz, hogy rendszeresen értékelni fogja a Törökországban a nők jogai terén elért előrelépéseket a Bizottság által az előrelépésről készített éves jelentéssel összefüggésben és azt kiegészítve, és az előrelépésről szóló jelentésben meghatározott eredménymutatók szerint mérni fogja Törökország előrelépését a nők jogai terén;

*

* *

62. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európa Tanács főtitkárnak, a nők elleni erőszakkal kapcsolatos különleges ENSZ-megbízottnak, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet főigazgatójának, valamint Törökország kormányának és parlamentjének.
